

no znanstveno zborovanje na zveznem nivoju. Organizirali smo znanstveno zborovanje v Žalcu, ki je bilo strokovno na zavidljivi višini, zagrenile pa so ga razne balkanske in bizantinske spletko, podobne tistim, zaradi katerih se je sedem let pozneje sesula Jugoslavija.

Toda o tem ob kaki drugi priložnosti.

Kajetan Gantar

POUČEVANJE LATINŠČINE V VZHODNI EVROPI: AKTUALNO STANJE IN MOŽNOSTI RAZVOJA

**Poročilo o mednarodnem simpoziju
(Trst, 7. – 9. 7. 2000)**

Trst je že zaradi svoje geografske lege stična točka med vzhodno in zahodno Evropo: ni čudno torej, da je francoska organizacija Union Latine izbrala prav to mesto kot sedež za simpozij o poučevanju latinščine v vzhodni Evropi. Vabilu se je odzvalo precejšnje število univerzitetnih profesorjev in srednješolskih učiteljev klasičnih jezikov, srečanja pa so se udeležili tudi drugi, ki se za poučevanje latinščine zanimajo posredno, na primer cerkveni predstavniki in založniki. Večina udeležencev je prišla iz vzhodne Evrope (Poljske, Makedonije, Črne gore, Romunije, Bolgarije, Ukrajine, Madžarske, Estonije, Češke, Albanije, Latvije, Rusije, Slovaške, Litve, Hrvaške, Slovenije), sodelovali pa so tudi predavatelji iz Francije, Španije, Nizozemske in Italije.

Preden nakažemo potek in dosežke simpozija, je vsekakor primerno, da nekaj besed posvetimo organizaciji, ki

je srečanje omogočila. Union latine je nastala leta 1954 in ima trenutno 35 članic – držav, v katerih govorijo pretežno romanske jezike. Zavzema se za širitev humanističnih idej in vrednot, ki izhajajo iz klasične grško-rimske tradicije, po vseh državah sveta, zlasti pa med tistimi narodi, ki jih povezuje skupna jezikovna identiteta (romanski jeziki) ali pripadnost evropski kulturi, ki jo je izoblikovalo latinstvo. V ta namen podpira društva, ki se ukvarjajo s študijem antike in humanističnih ved, širi didaktični material, organizira srečanja, financira tečaje.

K uspehu simpozija je nedvomno pripomogla pestrost tem, ki so jih predavatelji predstavili občinstvu. Beseda je tekla o ciljih in načrtih Unione latine (veleposlanik Gabriele Sardo in Dino De Poli), pomenu latinščine za Cerkev (msgr. Anacleto Pavanetto), razvoju klasične filologije v Franciji in prisotnosti motivov iz antičnega sveta v vsakdanjem življenju (filmih, romanah, oglasih) (prof. Claude Aziza), tečajih latinščine po televiziji (prof. Anton J. L. van Hoof), uporabnosti interneta pri pouku klasičnih jezikov (prof. José Joaquín Caerols), izzivih, ki jih latinščina danes postavlja založnikom (prof. Lamberto Pigini), ustanovitvi gimnazije Accademia della Magna Grecia, kjer naj bi se dijaki izražali zlasti v latinščini (Luigi Miraglia). Organizatorji (Ernesto Bertolaja, Francine Girond, Massimiliano Misturelli) so poskrbeli še za razbremenilni ogled arheološkega izkopavanja v tržaškem mestnem jedru in slavnostno večerjo.

Predavanja in okrogle mize so bile vsekakor razporejene tako, da je udeležencem ostajalo še dovolj časa za vzpostavljane medsebojnih stikov in snovanje načrtov za bodoče sodelovanje.

Verjetno je najpomembnejši rezultat, ki je bil dosežen na simpoziju, prav soočenje stališč, mnenj in izkušenj med učitelji latinščine iz vzhodne in zahodne Evrope oziroma med učitelji v vzhodni Evropi, ki se, sicer v različnih situacijah, srečujejo s podobnimi problemi. Čeprav bi bilo vsako posploševanje odveč, bi lahko trdili, da je bila slika, ki je izšla iz pogovorov, razmeroma enovita. Na zahodu se je tradicija poučevanja latinščine razvijala in izpopolnjevala sicer neprekinjeno, upada pa zanimanje za antične jezike, ki jih učenci doživljajo kot mrtve in nepotrebne, zato jih je treba ponuditi v čim privlačnejši obliki. Na vzhodu, kjer je bila klasična tradicija utišana ali celo več desetletij prekinjena, je zanimanje za latinščino živo, najbolj pereči problemi pa so v glavnem finančna stiska in pomanjkanje primerno izobraženih kadrov, vendar bogata bera novih, večkrat ponatisnjenih in vedno znova razprodanih knjig kaže, da svežih energij ne manjka.

Za zaključek naj navedemo še pripombo, ki jo je iznesel prof. Vratović: glede na narodnost udeležencev bi simpoziju bolj ustrezal naslov »Poučevanje latinščine v srednji Evropi«. Večina sodelujočih je namreč soglašala, da je dolgotrajna delitev Evrope na vzhodni in zahodni blok danes dokončno presežena. Prav zavedanje pripadnosti kulturi humanističnih vrednot, ki so stoletja prevečala in oblikovala Evropo, spodbuja narode bivšega vzhodnega bloka, da se zopet približajo latinščini in antiki nasploh. Več držav, med temi tudi Slovenija, čaka na sprejem v Evropsko unijo, a jasno je, da združitev ne bo popolna in trdna, če bo temeljila samo na gospodarskih dogovorih, trgovskem sodelovanju in skupni valuti – potrebna je tudi

skupna idejna in kulturna baza, ena izmed njenih temeljnih komponent pa so skupne, iz antike izhajajoče humanistične vrednote.

Barbara Zlobec

WIESTHALERJEV LATINSKO-SLOVENSKI SLOVAR

Letos mineva 105 let, odkar se je prvič porodila ideja o nastanku velikega latinsko-slovenskega slovarja. Malo je knjig, ki bi bile tolikšnega pomena za znanost in kulturo, ki bi doživljale tako burne čase ter šele po dobrih sto letih ugledale luč sveta; zato je prav, da se nekoliko natančneje seznanimo z njegovim nastajanjem in trenutnim delom na tem projektu.

Kdo je bil mož, po katerem je slovar dobil ime?

Fran Wiesthaler se je rodil 23. novembra 1849 v Celju; prve tri razrede gimnazije je obiskoval v Ljubljani, ostalih pet v Mariboru (1863–1868), študiral pa je klasično in slovansko filologijo na Univerzi v Gradcu (1868–1872). Služboval je kot suplent v Mariboru (1874–1885), kot profesor v Ljubljani (1874–1885), kot gimnazijski direktor v Kranju (1885–1888), v letih 1888–1889 je bil dodeljen gimnazijskemu direktorju v Ljubljani, od jeseni 1890 do 1. februarja 1910 pa kot direktor II. državne gimnazije v Ljubljani; istega leta je kot vladni svetnik stopil v pokoj, kjer se je povsem posvetil svojemu življenjskemu delu: obdelavi in urejanju velikega latinsko-slovenskega slovarja. Sicer pa je bil tudi avtor številnih slovenističnih spisov, študij o rimski zgodovini (npr. *Rimska država pod prvim cesarjem* v Sketovi Sloven-